

ACTIEF LEZEN

Voorspellen vóór het lezen

Wat zal het **onderwerp** zijn?

Wat zie ik voor **plaatjes**? Wat kunnen die met de tekst te maken hebben?

Waar vind je deze tekst?

Wie zou de tekst **geschreven** hebben? (journalist, schrijver, kind, etc)

Waarom is de tekst geschreven? (De schrijver wil...)

Hoe is de **indeling** van de tekst? Waarom zouden ze dat zo gedaan hebben?

Bedenken tijdens het lezen

Moeilijke woorden

- Kun je er achter komen door terug of verder te lezen?
- Kun je er achter komen door over stukjes van het woord na te denken?
- Kun je het aan een ander vragen?
- Moet je het opzoeken in een woordenboek?

Verwijswoorden

- Bedenk de goede vraag bij het verwijswoord
- Waar verwijst het naar? (Naar iets wat eerder genoemd is)

Verbindingswoorden (signaalwoorden)

Zie je woordjes die aangeven wat zinnen met elkaar te maken hebben? Zoek dan uit wat ze precies met elkaar te maken hebben:

- **Oorzaak-gevolg** (want, omdat, daardoor)
- **Probleem-oplossing** (Hoe? Waardoor? Waarom?)
- **Doel-middel** (door, middels, om)
- **Volgorde van tijd** (eerst, toen, daarna, ten slotte)
- **Tegenstelling** (maar, daarentegen, toch)
- **Voorwaarde** (als... dan...)
- **Voorbeelden** (zoals, bijvoorbeeld, zo)
- **Opsommingen** (en, ook, daarbij, verder)
- **Conclusie** (dus, kortom, om die reden)

Tekstdelen en alinea's

- Wat probeert de schrijver mij in dit stukje tekst duidelijk te maken?
- Begint een nieuwe alinea? Waarom kiest de schrijver daar nu voor?
- Wat voor stukje van de tekst lees ik nu?
 - Inleiding
 - Kern
 - Slot
 - Blikvanger
 - Weetje
 - Samenvatting
 - Conclusie

Schrijversvaardigheden

Welke handigheidjes gebruikt de schrijver om de tekst beter begrijpbaar te maken?

- woorden uitleggen
- voorbeelden geven
- een vraag stellen
- woorden dikker maken
- de tekst in stukjes verdelen

Feiten en meningen

- Wat zijn feiten?
- Wat zijn meningen?
- Wil de schrijver je overhalen tot iets? Tot wat?
- Waar komen de feiten vandaan?

Bedenken en doen na het lezen

Kun je een schema, tekening of mindmap maken bij de tekst?

Kun je goede vragen bedenken over de tekst?

Kun je in 5 zinnen vertellen waar de tekst over gaat?

Wat ben je nu te weten gekomen, wat je eerder nog niet wist?

Vind je dat de schrijver zijn werk goed gedaan heeft? Wat had hij duidelijker kunnen doen?

Welk gevoel/gedachte heb je na het lezen?